

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 13

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
“Управління бізнесом в умовах глобальної нестабільності”
м. Київ, МАУП, 26 березня 2015 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2015

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 2 від 25.02.15)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук., проф.;
А. А. Ігнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук., проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук., проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук., проф.;
К. В. Муравйов, канд. юрид. наук., доц.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Л. В. Романова, д-р екон. наук, проф.;
В. Є. Сафонова, д-р екон. наук;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соц. наук, проф.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук., проф.

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] /
МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 13: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. “Управління бізнесом в умовах глобальної нестабільності”, 26 березня 2015 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голова) [та ін.]. — 2015. — 300 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичної конференції, присвяченої проблемам реформування системи управління бізнесом в умовах розгортання кризових ситуацій та глобальної нестабільності.

Для науковців і громадсько-політичних діячів, керівників та власників бізнесу, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і бізнесу.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Корецька О. В.	
Оцінка конкурентоспроможності підприємств в умовах нестабільності	64
Берестецька Л. М., Берестецька К. О.	
Використання інформаційних технологій в туристичному бізнесі.....	68
Бурсов Р. В.	
Застосування економічного стимулювання технологічного оновлення промислового підприємства в умовах глобальної нестабільності.....	72
Казак О. О.	
Деякі аспекти дослідження структурної трансформації машинобудівних підприємств	75
Железняк К. Л.	
Оцінка факторів загроз автотранспортного підприємства в умовах кризового стану економіки	78
Левченко Ю. М.	
Основні напрямки удосконалення управління персоналом туристичного підприємства.....	81
Рассадин В. С.	
Управління компанією зі страхування зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання України за умов нестабільності національної економіки	88

СОЦІАЛЬНІ, ГУМАНІТАРНІ ТА ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Ельбрехт О. М.	
Актуальні проблеми глобалізації	92
Головатий Н. Ф.	
Новая парадигма развития образования в современном трансформирующемся мире	95
Сафонова В. Є.	
Управління підприємницькою діяльністю державних вищих навчальних закладів	101
Сурмін Ю. П.	
Теоретико-методологічні аспекти застосування кейс-методу в бізнес-освіті України	109
Лісовський П. М.	
Духовний вимір розвитку бізнесу в умовах глобалізаційних змін	113
Костюк Т. О.	
Перспективи розвитку малого і середнього бізнесу в Україні за умов політичної нестабільності	116
Пугач В. Г.	
До питання про економічну безпеку України: аспект ідеології.....	119
Новальська Н. І.	
Необхідність та специфіка підготовки управлінських кадрів вищої ланки нової генерації — фахівців з бізнес-адміністрування	122

ДО ПИТАННЯ ПРО ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ: АСПЕКТ ІДЕОЛОГІЇ

Становлення і розвиток української державності, вип. 13, с. 119–121

Безпека — як стан захищеності життєвоважливих інтересів особи, суспільства і держави від загроз та небезпек нині належить до найбільш бажаних соціальних цінностей. Більше того, безпека все частіше сприймається як ідеал сучасного суспільства, відсуваючи на другий план категорію рівності, котра впродовж тривалого часу визнавалася суспільним ідеалом, визначальним політичним принципом, цінністю та метою на досягнення якої були спрямовані життєві зусилля усієї соціальної системи. Абсолютизація безпеки в сучасних умовах є зайвим підтвердженням того, що сучасне суспільство є нестійким, нестабільним, сповненим суперечностей та протиріч.

Події, які нині переживає наша держава особливо загострили проблему національної безпеки України, ствердили її як беззастережну детермінанту мислення вітчизняної політичної еліти, наукової громадськості та пересічних громадян.

Система політичної безпеки держави — це складна структура, яка містить цілу низку взаємопов'язаних складових, серед яких однією з найбільш важливих є економічна безпека держави. У науковій літературі остання визнається як такий стан національної економіки, котрий забезпечує захист національних інтересів, стійкість щодо внутрішніх та зовнішніх загроз, а також здатність до захисту життєвоважливих інтересів громадян, суспільства, держави. Забезпечення економічної безпеки визнається найважливішою функцією держави. Очевидно, що для успішного виконання цього завдання необхідні певні умови. Серед них особливе місце посідає наявність політичної ідеології.

Звернення до феномену ідеології в контексті забезпечення економічної, а відтак й національної безпеки України не є випадковим, адже навіть у нестійкому, скептичному світі “рефлексивної сучасності”, в якому має місце “радикальна розрізненість” прагнення до об'єднання та створення нового кращого суспільства або суспільства, котре перебуває на шляху до цього кращого не втратило своєї сили [1, с. 39]. Іншими словами, незважаючи на превалювання думки, що ми живемо у постідеологічному суспільстві, в якому ідеї, що породжували масові рухи, політичні партії й вимоги кардинальних змін втратили привабливість, а невід'ємним атрибутом нашого часу є скептичне та вороже ставлення до будь-яких масштабних ідеологій, автор даної допо-

віді не схильний до таких категоричних оцінок. Очевидно, що традиційні ідеології, які “панували” у XIX та XX ст. нині перебувають у глибокій кризі, відповідно, є потреба у перегляді, трансформації та адаптації старих ідей до реальності, але цілковите заперечення ідеології, її потрібності неприпустиме. “Ідеології продовжують грати важливу роль в сучасній політиці і навіть являють собою ту необхідну умову, за якої демократичне суспільство може залишатися “здоровим”. Зрештою, традиційна ідеологічна картина світу перестала бути адекватною і потрібно “намалювати” нову” [1, с. 47].

Відкидаючи ідеологію, ми залишаємо без відповіді питання яким чином повинно бути облаштовано суспільство, позбавляємо підтримки ті політичні проекти, які покликані втілити у життя уявлення про бажане суспільство. Адже саме ідеологія є тією сукупністю нормативних ідей, які формують ідеал та мобілізує суспільство на їх підтримку. Крім цього, ще одна надзвичайно важлива характеристика політичної ідеології, яка стверджує її вагомість в сучасному постіндустріальному світі, а саме, те, що вона являє собою сукупність ідей, “критичних по відношенню до існуючого ладу, який, безсумнівно, мав недоліки порівняно з ідеалом” [1, с. 49]. Іншими словами, ідеологія є своєрідною критичною перспективою, містить в собі критику, покликану змінити соціально-економічну й політичну ситуацію, що склалася; в ідеології закладені ті практичні проекти, які кладуть початок політичним стратегіям і тактикам, моделям соціально-політичної й економічної діяльності, що покликані трансформувати існуючу дійсність.

Ідеологія, окрім всього іншого, підвищує роль та значення надособистісних сенсів, що має виняткову важливість в умовах фрагментованого індивідуалізованого суспільства, яке відкидає будь-які спроби обговорити масштабні питання про те, яким чином воно повинно бути організовано, які його пріоритети, цінності та цілі розвитку. Нестабільність ринків, демографічні зміни, масові міграції, вдосконалення виробничих систем, що сприяє скороченню робочих місць, в сукупності зумовили розпад “соціальної матерії”, що, як відзначає відомий італійський дослідник Д. Дзоло, загрожує цілісності суспільства: “почуття причетності послаблюється, зростає політична апатія, квітнуть злочинність та корупція, оживлюється всілякого роду сепаратизм. Це породжує гарячкову потребу у безпеці та захищеності, яка часто переростає у заклик до авторитарного використання влади задля уникнення безладу та анархії” [2, с. 13–14].

Наявність ідеології свідчить про високий ступінь інтегрованості суспільства, існування спільної мети, сукупності спільних цінностей, ідеалів. Вона дозволяє впорядкувати й спрямувати життєдіяльність суспільства й держави, підпорядковуючи їх дії певній логіці, завдяки чому забезпечується суспільна й державна цілісність. Таким чином, ідеологія — це перешкода скачуванню суспільства й держави у бік згубного хаосу і яка відкриває шлях до впорядкованості суспільно-політичних відносин, тим самим створюючи передумови для економічної, а відповідно, й для національної безпеки держави.

Безперечно, що на практиці модель ніколи не спрацьовує з таким ступенем ефективності, на який сподіваються її творці. Однак, той факт, що ідеологія — це не лише бачення бажаного, кращого суспільства, але й критика реально існуючого дозволяє протистояти тим процесам і явищам, що несуть реальну й потенційну загрозу безпеці держави. І те, що Україна сьогодні опинилася у стані національної небезпеки, реальної загрози руйнування її національної економіки до певної міри є закономірним, є наслідком відсутності чітко визначених сталих ідеологічних засад держави. Іншими словами, нехтування ідеологією — це сигнал про послаблення держави й велику ймовірність її руйнації. Тож, невідкладним завданням для сучасної української держави постає не просто “реабілітація” ідеології як обов’язкової умови існування та розвитку держави, а створення й якнайшвидше практичне запровадження державницької ідеології.

Література

1. *Шварцмантель Д.* Идеология и политика / Пер. с англ. — Х.: Изд-во Гуманитарный Центр, 2009. — 312 с.
2. *Дзоло Д.* Демократия и сложность: реалистический поход / Пер. с англ. А. А. Калинина (предисловие, гл. I — IV), Н. В. Эдельмана (гл. V, заключение), М. А. Юсима (предисловие к русскому изданию)? Гос. ун-т — Высшая школа экономики. — М.: Изд. дом Гос. ун-та — Высшей школы экономики, 2010. — 320 с.